

CATALUNYA SOCIAL

Any VI. Núm. 262

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

22 de maig de 1926

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

PER LA CULTURA CATÓLICA

Ja tenim novament la «Setmana Social»

Per les conferències inserides en el nostre periòdic els nostres lectors hauran pogut formar-se idea de la importància de la Setmana Social d'Oviedo. Tota ella dedicada a l'estudi de la Família, pot ben dir-se que el tema va restar esgotat, i que el llibre que continguí les lliçons de l'assemblea vindrà a constituir un estudi complet de tan interessant assumpte tant des del punt de mira modern, com de les bases sobre les quals ha de descansar parlant en termes cristians. A més a més, tots els assistents a la Setmana elogiaren sense reserva l'interès dels assembleistes, la profunditat de les conferències, i, en una paraula, l'èxit que podríem anomenar intern de la reunió d'Oviedo.

Ara bé, si l'obra hagués de restar reduïda a la reunió d'Oviedo, poca cosa seria; de molt interès, sí, però de poca eficàcia, ja que aquesta és fruita que sols madura amb el cultiu de la continuïtat i de la santa perseverança.

Cal, per tant, que la llum d'Oviedo no brilli sola en el camí de la cultura social catòlica. Cal que en lloc d'una llum aïllada, es converteixi en una estel·la lluminosa, ço que vol dir que aquesta Setmana d'Oviedo ha d'anar seguida d'altres Setmanes socials.

Les Setmanes de caràcter general, a Espanya, han restat mudes, dissortadament. Siguem, doncs, un xic més modestos, i anem a les Setmanes organitzades per diòcesis, amb tal que cada any una de les diòcesis sigui la que en porti l'organització.

Es clar que per tal que la unitat hi sigui, a fi d'evitar repeticions i a fi de donar una contextura un xic científica a la tasca, cal que hi hagi esperits impulsors que, fins amb caràcter oficiós, vagin dirigint-la i orientant-la. Però, i si diguéssim als nostres lectors que aquest agrupament que amb caràcter oficiós ha de portar cada any la iniciati-

va de les Setmanes Socials en una diòcesi diferent d'Espanya existeix ja i en elles compten els esperits més selectes i més culturitzants de la propaganda social catòlica? I si els diguéssim que homes del nostre camp s'han imposat el deure de gestionar que anualment es celebri una Setmana Social en una diòcesi diferent d'Espanya, i d'assolir que aquesta Setmana tracti temes vius i centíficament o pràcticament escalonats a fi que després els llibres corresponents vinguin a constituir una biblioteca científica a l'abast de tothom, com la de les Setmanes franceses aquí prou elogiades?

Doncs sí, podem dir-ho a boca plena i amb la natural satisfacció: la Setmana Social resta ja remuada a Espanya, i un cop celebrada la d'Oviedo, s'estan portant a cap els treballs preliminars d'organització de la de l'any vinent; i així, amb caràcter particular, potser s'arribarà a arrelar la institució i a convertir-la en el que hauria d'ésser: l'estimulant de la tasca cultural dels catòlics en l'ordre social. Ni grans comissions, ni organitzacions aparatoses, ni crits d'entusiasme: tasca fosca i modesta, però eminentment fructuosa.

No cal dir la nostra joia en poder avançar aquestes notícies als nostres estimats lectors. Tots ells saben que la tasca de cultura catòlica l'hem propugnat d'aquestes planes ençà fins a l'extrem d'haver arribat a constituir una obsessió per a nosaltres. I ens trobem en un punt que sembla que el mitjà principal per aquesta tasca l'hem trobat ja i el tenim a la nostra mà.

Consti bé que li hem de donar el màxim entusiasme i el suprem esforç. I consti bé que entenem aquesta tasca com una tasca essencial, ja que poc mourem el món dels fets si no hem mogut primerament el món de les idees.

La fortitud d'un Prelat insigne

El Bisbe de Huejutla, Mons. Manríquez Zárate, ha publicat una Pastoral magnífica condemnant l'actitud del Govern sectari de Mèxic que ha bandejat d'aquelles terres els fills predilectes de Crist. Es un document que ha commogut pregonament el poble mexicà, enardint els bons i enfellonint els dolents. En els moments actuals que la covardia esporugueix els homes, ens plau de reproduir les paraules gràvides de fortitud de l'illustre Prelat que, en comptes de témer l'escomesa dels sectaris, alça la seva veu per tal que la sentin les seves ovelles i es posin al seu entorn per a alliberar-se dels llops famolencs que pretenen trossejar els seguidors de Crist. Transcrivim la dita Pastoral en la seva llengua originària per tal que arribi als nostres lectors tal com ha estat escrita:

Venerables Hermanos e Hijos nuestros muy amados:

¡La Civilización está de luto! El Jacobinismo mejicano ha decretado dar muerte a la Iglesia Católica en nuestro País, arrancar de cuajo, si posible fuera, de la sociedad mejicana toda idea católica: el solo nombre del catolicismo le horroriza; el espectro de la Iglesia escuálido, descarnado y casi sin vida material le llena de espanto como una horrenda aparición nocturna al que tiene la conciencia desgarrada por los remordimientos del crimen.

¡Hay que acabar con la Iglesia Católica en Méjico!, ha dicho el Jacobinismo. Para esto, hay que echar por tierra todas las barreras que se opongan a la ola destructora de la vieja civilización cristiana; hay que socavar los fundamentos del vetusto edificio y desplomar las columnas graníticas que son su base y mejor ornamento. Pero todo esto lo haremos sin miramiento, sin contemporizaciones, cruelmente, implacablemente, como la furia de los elementos arrasa un instante los monumentos del genio humano.

Pasados algunos días, algunos años quizá, el Catolicismo en Méjico habrá pasado a la Historia, y Méjico será el primer trofeo de nuestra suprema victoria.

Para realizar nuestro anhelo, aislemos a la Iglesia de Méjico del contacto con las Iglesias del resto del mundo; expulsemos con lujo de fuerza al sacerdocio extranjero; caigamos con manos de hierro sobre las comunidades religiosas; laicicemos en lo absoluto la enseñanza escolar; sojuzguemos a la Jerarquía y al Sacerdocio con nuestras mazmorras y cárceles, y sembremos por todas partes el imperio del terror.

Y no han transcurrido aún treinta días, y ya la "Ciudad de la Iglesia, antes tan populosa, ha quedado solitaria, porque muchos de sus hijos han sido presa del espanto. Inconsolable llora ella toda la noche, e hilo a hilo corren las lágrimas por sus mejillas: entre todos sus amantes no hay quien la consuele: todos sus amigos la han despreciado, y se han vuelto enemigos suyos... Enlutados están los caminos de Sión, porque no hay quien vaya a sus solemidades: destruidas están todas sus puertas, gimien-

do sus Sacerdotes, llenas de tristeza las Vírgenes arrancadas de los claustros, y ella oprimida de amargura. Sus enemigos se han enseñoreado de ella y quieren arrollarla y sojuzgarla con inicuas leyes; los que la odiaban se han enriquecido con sus despojos y la han reducido a la más espantosa miseria. El enemigo echó sus manos a todas las cosas que tenía más apreciables, y ella ha visto arrojar del Santuario a sus Sacerdotes y profanados sus Templos con la planta inmunda de los perseguidores" (Versión Parafrásica del Libro de las Lamentaciones de Jeremías Profeta. Cap. I, versículos del 1 al 10).

Los crímenes del jacobinismo oficial en los últimos días han llegado a un exceso inconcebible. Verdaderamente no alcanzamos a comprender cómo los Pueblos Civilizados de la tierra hayan contemplado impávidos los ultrajes hechos con tanta osadía y descaro, no sólo a la dignidad de un pueblo, sino aun a la civilización universal. Causa verdadera indignación considerar que, mientras en Europa y en los Estados Unidos se nota una marcada reacción en favor del pensamiento católico, después de la hecatombe mundial, el Pueblo Mejicano, que ha sido todavía más trabajado que el resto del Mundo por incesantes revoluciones, gima todavía bajo la férula del despotismo y haya de ser extrangulado nuevamente por un jacobinismo feroz que da en el rostro a los Pueblos más grandes de la Tierra.

Porque la civilización no es atributo o herencia de un solo pueblo, sino la herencia de la humanidad, y quien la hiere incurre en un crimen de orden trascendental. El destierro escandaloso de Sacerdotes Extranjeros simplemente por el crimen de ser ministros del Culto Católico y su expulsión violentísima del Territorio Nacional, sin dar a muchos de ellos el tiempo necesario para los más elementales preparativos de viaje y ni aun para tomar el sombrero, son un escarnio contra el Derecho de Gentes que terminantemente estatuye: "A ninguna Nación le es permitido dictar a otra la forma de gobierno, la religión o la administración que ésta deba adoptar" (Andrés Bello. Principios de Derecho de Gentes, París 1847).

Ahora bien: el actual Gobierno Mejicano, expulsando furiosamente a los Sacerdotes extranjeros del Territorio Nacional, implícitamente se entromete en la Religión de los Pueblos a que pertenecen los sacerdotes expulsados, rechazando la Religión misma como algo ofensivo a nuestra nacionalidad o pernicioso para el bien del Pueblo Mejicano.

Además en todos los países del Mundo civilizado existe la verdadera libertad religiosa garantizada y sostenida por las fuerzas mismas del Estado. Y ¿será posible que sólo en Méjico, país católico por excelencia, se emplee la fuerza bruta para caer sobre los Templos como sobre antros de crimen y para lanzar a culatazos a los sacerdotes que los custodían? ¡Oh, no! Esto es un crimen abominable, sobre todo en pueblos que han nacido para vivir libres, como son los Pueblos de América.

Existen naciones, aun oficialmente protestantes,

para quienes la existencia de Conventos y Casas Religiosas es una bendición del Cielo; por ejemplo: Inglaterra y los Estados Unidos del Norte. No necesitamos comprobar nuestro aserto ante aquellos que siguen muy de cerca el progreso de estos pueblos, como nuestros enemigos ciertamente no podrán tildar de retrasados en ningún orden de cosas. ¿Y sólo en Méjico los Conventos y Casas Religiosas serán un óbice incontrastable para el progreso y buena marcha del País?

Las Escuelas Católicas. — ¿Quién duda del derecho sagrado e imprescindible que asiste a los católicos de educar a sus hijos católicamente? ¿Quién negó a la Iglesia jamás el derecho de abrir y fomentar Seminarios en donde se forman los Ministros del Santuario encargados de cumplir a través de las edades la altísima misión encomendada a la Esposa de Jesucristo? Pues en Méjico se han clausurado prácticamente todos los Colegios Católicos sin quedar uno solo: los pocos que quedan, y que se dicen católicos, deberán en lo sucesivo ajustar sus programas y trabajos escolares al absurdo sistema del laicismo. Más aún: se nombrarán comisiones de inspección escolar formadas por los más connotados jacobinos, para que vigilen escrupulosamente los pocos Colegios Particulares que quedan sobre el exacto y fiel cumplimiento de las llamadas leyes del laicismo. Se han clausurado, además, muchos Seminarios Eclesiásticos con lujo de fuerza y de crueldad, entre otros últimamente el Seminario de Tulancingo.

Pero lo más grave de la situación presente, y sobre lo que llamamos la atención de todos los pue-

blos civilizados de la tierra, es el ataque rudo e incontrastable a la libertad de pensamiento proclamada aun por el propio jacobinismo en otros países. En toda nación del mundo, fuera de Méjico, se permite la emisión libre de las ideas en todos los campos de la investigación humana. Sobre todo, y en todas partes, se concede a las víctimas de cualquier atropello el derecho sagrado e inviolable de defenderse en el campo de la inteligencia y de las ideas. Pues el Gobierno Mejicano, después de ultrajarnos en lo más sagrado que poseemos, que es la Religión Católica, herencia benditísima de nuestros antepasados y de violar a nuestra Madre Amantísima la Iglesia Católica, a la cual tenemos la alta honra de pertenecer, pretende ¡infame! privarnos aún del uso de la palabra y arrancar de nuestras manos la pluma vengadora, la espada terrible del pensamiento, que acobarda a los tiranos y hace temblar el trono de los déspotas. Bien conocidos son de todos los habitantes de la República, y aun del mundo entero, las instrucciones giradas por el Gobierno Civil Mejicano a todos los Gobernantes del Territorio Nacional ordenándoles terminantemente vigilar de continuo los actos de los Obispos, Sacerdotes e Instituciones Católicas, para que si éstos lanzan algún grito de indignación contra los actos vandálicos del jacobinismo oficial, o desapruueban de algún modo pública o privadamente la actitud criminal y escandalosa del Estado, sean inmediatamente consignados a la autoridad judicial, para proceder contra ellos con todo el rigor de las llamadas leyes.

(Seguirá)

Espurnes

Quan els homes són impulsats per la bona fe, és fàcil de fer-los compendre la raó. Això és el que està passant amb l'Església Episcopal Protestant, que s'apropa al Catolicisme a passos de gegant, de tal manera que han adaptat com pròpia la frase següent: "El meu nom és Cristià i el meu cognom Catòlic".

Es interessant el que diu el Dr. Chorley sobre això, des de l'*Herald Tribune*, de Nova York, i que transcrivim:

"Ells (els membres de l'Església Episcopal) no se senten impressionats per l'acusació de "romantitzant" que es dirigeix a la seva Església. Amb franquesa admeten una tal atribució. Les seves ensenyances sobre la Santa Missa amb dificultat poden distingir-se de l'Església Catòlica, perquè, com els catòlics parlen sense vacil·lacions de l'"estupend miracle de la transsubstanciació". Entre ells existeix la venda de rosaris, crucifixs i imatges sagrades. La Santa Comunió s'ha convertit en vertadera Missa. El seu himne predilecte és una pregària a la Santíssima Verge com intercessora, que acaba amb aquestes paraules: Salve, Maria, plena de gràcia."

Qui sap, potser no sigui lluny el dia que la idea del mai prou plorat Cardenal Mercier pugui om-

plir-nos de conhort a tots els catòlics: la unió de les Esglésies cristianes.

A la diòcesi de Seattle, Estats Units, fa poc es celebrà les bodes de diamant de la seva fundació, amb assistència del Governador d'Estat i l'Alcalde, tributant sincer homenatge a l'Església Catòlica per haver contribuït al progrés i civilització del Nord-est.

L'Església Catòlica, fa poc, lliurava una renyida campanya contra el fanatisme, encarnat en el Ku Klux Klan, i també contra les organitzacions maçòniques.

Havent de recaptar un milió de dòlars per a pagar els deutes de les seves esglésies i escoles, en pocs dies recolliren més de la meitat de la dita suma.

Aquestes notícies que sovint coneixem i podem comentar, dels Estats Units, ens fan pensar que el clericalisme aviat ocuparà una situació preponderant en la gran República Nordamericana.

Què diran els nostres republicans quan s'assabentin que els seus correligionaris de l'altra banda s'estan clericalitzant d'una manera tan esfereïdora?

FILOMEL

Campanya contra l'espiritisme

IV

L'Espiritisme, secta religiosa

Si l'espiritisme es limités a ésser una teoria més de les moltes que corren, no tindria per a nosaltres cap mena d'interès, puix de teories poden haver-n'hi les que es vulguin, sien ben fonamentades o no. La gravetat de la doctrina espiritista està en creure's amb el dret d'ésser religiós, deixant d'ésser teoria en els seus justos límits.

Doncs bé, com a secta religiosa anem a combatre-la.

Evidentment, com a secta enclou un perill, ultra tenir acció destructiva de la voluntat i de la llibertat humanes.

L'espiritisme és secta amb el seu culte, amb els seus ritus, amb els seus principis i ensenyaments; un conjunt de teories i pràctiques robades, apropiades de l'espiritualisme cristià, juntament amb les pràctiques de la divinació, del magnetisme i hipnotisme.

El pontífex de l'espiritisme, Allan Kardec, en el seu *Livre des esprits*, dona a l'espiritisme l'aspecte religiós amb la seva teoria de les tres revelacions. Segons Allan Kardec aquestes revelacions són les següents: Primera revelació, la llei de Déu, promulgada al Sinai per Moisès; segona revelació, el Nou Testament, el propagador del qual fou Crist; tercera revelació, *l'espiritisme*, del qual cap home no és autor, sinó els esperits que són la veu del cel. Així, essent l'espiritisme una revelació divina, lògic és que sigui admès com a religió i, extremant les coses, com a única religió dels nostres temps. No estranyem que la humanitat d'avui, capgirada moralment per tantes causes, vulgui fugir de tota sanció divina i eterna, per això una secta com l'espiritisme ha prosperat no sols entre la gent vulgar, sinó fins entre aquells que pretenen posseir l'hegemonia del saber. Està clar, l'espiritisme com a religió té el culte als esperits, com a dogma la creença en la pluralitat de mons habitats, i com a sanció de justícia té el gran mitjà per a fer adeptes: la reencarnació.

Amb les reencarnacions es dona el cop de mort a tota moral i a tota justícia, puix segons aquesta teoria l'eternitat del càstig no existeix; pensant així és necessària la moral? L'espiritisme és secta religiosa oposada i enemiga declarada del catolicisme. Comença per la negació del pecat original, nega l'Encarnació i la Redempció per Crist, nega l'autoritat de l'Església i l'eternitat de les penes. És, doncs, oposada per complet a la Religió Catòlica. I no solament és secta herètica, és a més a més secta que admet en el seu si totes les heretgies, puix barreja juntament amb el culte als esperits, el culte al dimoni; no és estrany veure a molts espiritistes practicar el *demonisme*. Com totes les sectes és alimentat per l'odi a l'Església i en aquesta secta creuen tots aquells homes que han fet professió d'apostasia, i ja sabem que l'apostasia té com a *primum movens* un atac d'odi a l'Església de

Crist. Ja fa anys un celebrat orador catòlic escrivia el que segueix, definint clarament el vertader significat de la secta espiritista, diu: *Allan Kardec no és una personalitat aïllada; és una idea, és un sistema, una bandera; la bandera de l'apostasia en els plecs de la qual es refugien l'odi i el furor satànic contra la divinitat de Crist* (1). L'espiritisme com a secta religiosa és un veritable conglomerat de diferents pràctiques, i per això entre la sèrie dels seus experiments i teories veiem jugar-hi gran paper l'hipnotisme, la suggestió, el magnetisme, la màgia, la nigromància, la divinació i en molta escala la telepatia; la qüestió està a aplegar totes les manifestacions de les sectes i de les seves ramificacions i d'aquesta nova torre de Babel constituir el culte espiritista, culte i religió que sols té un objecte, una intenció, un fi: la persecució de l'Església, l'odi al catolicisme. Pel que fa al benestar moral dels seus adeptes, ben poc se'n preocupa, puix la seva missió no és pas aquesta la que creu complir.

L'Església Catòlica, mestressa infallible de la veritat, ha condemnat l'espiritisme com a secta, i encara que diguin que no hi ha motius per fer-ho, dic que hi ha raons suficients per a condemnar-lo.

L'Església condemna l'espiritisme, puix (com demostrarem més endavant analitzant les seves teories i procediments) és essencialment damnós, perquè si bé alguns dels fenòmens són ficcions telepàtiques o hipnòtiques, no pot negar-se que alguna volta hi ha veritable comunicació amb esperits i que dades les respostes sobre assumptes de fe s'ha de creure amb la intervenció diabòlica; per això aquesta part que enclou tota la malvestat, l'Església l'ha condemnada. Alguns homes d'aquests que es passen la vida murmurant i contradient les determinacions de l'Església, han trobat inoportuna i inacceptable aquesta condemna; però la condemna eclesiàstica té origen en l'antiga Llei, i no és pas l'Església la que condemna, sinó Déu mateix és qui formula la condemna. Es llegeix en el Deuteronomi: *Que no hi hagi màgia ni encantador, ni ningú demani consell a qui hagi esperit pitònic, ni als astròlegs, ni que s'intenti saber per mitjà dels difunts la veritat. Perquè totes aquestes coses les abomina el Senyor* (2). En el llibre del Levític es diu: *Les persones que es valguin dels màgics i dels endevinadors i amb ells tractin, amb ells veuran ma cara contra elles i les exterminaré d'en mig del meu poble* (3). I continua: *L'home o la dona en qui visqués l'esperit de pitó o de divinació, sia castigat amb la mort; mori a cops de pedra, i la seva sang caigui damunt d'ells* (4). I en l'Exode, diu: *No deixaràs viure a malèfics ni fotillers* (5). En el Nou Testament es refereix que l'apòstol Sant Pau castigà amb la pèrdua de la visió al màgic Elimas (6) i així mateix Simó el Màgic fou castigat severament per Sant Pere. I ja en ple cristianisme, els Concilis, o sigui les grans assemblees, les més augustes assemblees, han vetllat sempre per la puresa de la veritat catòlica i per això no hi ha Concili que no hagi condemnat l'es-

piritisme i totes les pràctiques que s'hi relacionen. El Concili de Cartago diu: *Tot aquell que s'ocupa d'auguris o encantaments ha d'ésser separat del gremi de l'Església* (7).

Els Concilis de Agatena (8), d'Orleans (9), el V de Constantinoble (10), el de París (11), el de Tours (12), el d'Elvira (13) i els que es celebraren a Toledo, tots d'una faisó severa condemnaren tot tracte i avinença amb endevinadors, màgics i encantadors, o siguin els que avui s'anomenen pomposament espiritistes.

I si els Concilis, que són la veu dels sapienters de l'Església, l'han blasmat, no en va el cap visible el Papa ho ha fet expressament i fortament. Així podríem citar molts papes, però per al nostre propòsit citarem les paraules de Pius IX: *Evocar les ànimes dels morts, rebre d'ells respostes, manifestar coses ocultes i llunyanes i obrar altres coses superstitioses és completament il·lícit, pràctic i escandalós contra l'honestat de costums* (14).

El gran Pontífex Lleó XIII, l'immortal Papa dels obrers, en promulgar la nova Constitució sobre la prohibició i censura dels llibres diu: *Es il·lícit de publicar, llegir i conservar llibres de sortilegis, divinació, màgica, invocació d'esperits i en què s'ensenyin altres supersticions, etc., etc.* (15).

Doncs, no és d'estranyar que aquest sigui el llenguatge de Concilis i Papes, puix l'Església, com a mare amorosa, ha de vetllar per la salut espiritual dels seus fills i com que les pràctiques de l'espiritisme són un mal i causa de mal, condemna tot

aquell que preguntí o consultí els esperits per tal com és greument il·lícit, però ensems condemna tots aquells (excepte els que amb permís especial i objecte científic o d'investigació) assisteixin com a espectadors a tota sessió espiritista; puix cometen el pecat de cooperació, essent totes les pràctiques espiritistes plenes de malvestat. Així ho ha decretat la Congregació del Sant Ofici el 24 d'abril de 1917 (16).

L'espiritisme, secta religiosa, és anticatòlica, herètica i insana per a l'ànima i el cos, com demostrarem en un altre lloc; ara sols n'hi ha prou amb saber que la condemna de l'Església és severa i implacable i que tot aquell que vulgui seguir les petjades de l'espiritisme religiós és posa en oberta contradicció amb la Religió Catòlica i es fa reu d'eterna damnació.

DR. SERRA DE MARTÍNEZ

- (1) Monterola, El satanisme (1879), p. 301.
- (2) Dent., XVIII, 10-12.
- (3) Lev., XX, 6.
- (4) Lec., XX, 27.
- (5) Ex., XXII, 18.
- (6) Act., XIX, 19.
- (7) Can. LXXXIX.
- (8) Can. XLII.
- (9) Can. XXX.
- (10) Can. LI.
- (11) Can. XLII.
- (12) Cap. II.
- (13) Can. VI, XXXIV, XXXV, XLII.
- (14) Lit. encycl. 4 aug. 1856.
- (15) Const. apost. 25 gener 1897.
- (16) Actes, IX, p. 268.

Dues pastorals notables

Barcelona-Girona

No és possible publicar-les íntegres, ni tan sols donar-ne en síntesi una idea digna d'elles. Però cal dir-ne quelcom.

La Pastoral del senyor Bisbe de Barcelona, escrita per aquest mes de maig, "Mes de Maria", és un cant i una apologia marianíssimes en què a dolls vessa l'amor marià del nostre venerable Prelat i la ciència teològica mariana que resplendeix en la seva ploma com si fos manllevada als més grans doctors de l'Església devots de Maria. Hom no es cansa de llegir-la i paladejar-la. Ensenya i commou; fa admirar i fa sentir. En la nostra dolça llengua té gust de mel i ambrosia. Omple el cor i l'encén alhora de sentiments i fervors marians. Com l'estima a la Mare de Déu el Doctor Miralles! hom es diu després de llegir aquesta Pastoral, tan plena de doctrina com sadollada d'amor marià. Verament, el nostre diligentíssim Pastor no podia donar-nos aquest mes de maig un present més digne de la Regina a Qui està consagrat el mes més bell de l'any, i més adequat al seu pastoral magisteri. Déu i la Verge li ho paguin!

* * *

I ara, què direm de la Pastoral que sobre la Pau acaba de publicar el nou Bisbe de Girona doctor Vila i Martínez?

Gosariem dir que deixa el tema esgotat.

Després de llegir-la hom queda boca-badat a la vista de tanta i tan sòlida erudició i de l'art meravellos amb què la posa al servei de la Pau, per a treure'n lliçons magnífiques d'alta teologia i profitosos ensenyaments d'ordre pràctic quotidià. Però, demés, aquesta Pastoral resulta una preciosa apologia de la nostra santa Religió, que és la virtut de la Pau viscuda i fruïda gràcies al Crist que la portà al món, i a l'Església Catòlica que la perpetua en el curs de la Història. De la Pau podem dir-ne que és cosa veritablement nostra. Fora de la fe catòlica no hi ha, no hi pot haver pau.

Aquest és un dels ensenyaments, l'ensenyament fonamental, i que es treu de la meditada lectura d'aquesta superba pastoral, moviment insigne alçat a la virtut i al fet de la Pau en el període tal volta més avalotat i guerrejador de la Història.

Que bé escauria aquesta Pastoral del Doctor Vila i Martínez, damunt la taula del Consell de la Societat de les Nacions!

Quasi tan bé com la *Summa* de Sant Tomàs entre els llibres de consulta del Concili de Trento, d'aquell Concili del qual s'ha dit amb raó que fou la més gran Assemblea que s'és vist reunida en el transcurs dels segles.

A. Z.

Sobre la parceria

Diu Fustel de Coulanges (1): "Les generacions modernes tenen en l'esperit idees preconcebudes sobre la manera com es funden els governs. Es creuen que aquests adés són obra de la sola força i de la violència, adés que són una creació de la raó. Això constitueix un doble error: l'origen de les institucions socials i polítiques no deu cercar-se ni tan baix ni tan alt. La violència no sabia establir-les; les regles de la raó són impotents per a crear-les. Entre la força bruta i les vanes utopies, en la regió mitja on l'home es mou i viu, es troben els interessos. Són aquests que creen les institucions i que decideixen la forma amb què un poble ha d'ésser governat".

Aquestes consideracions de l'il·lustre historiador francès la prudència aconsella a un hom que les tingui en compte quan es posi a estudiar institucions antigues. Veus ací una d'aquestes: la parceria. D'ella se n'han cantat els benifets que ha portat a l'agricultura; s'ha allegat com penyora de la cordialitat de relacions entre els amos i treballadors pagesos antics, s'ha mostrat com exemple de fórmula de participació de l'obrer en els beneficis de l'empresa i s'ha arribat a proposar com a remei social per resoldre les qüestions entre patrons i obrers.

Crec, primerament de tot, que cal esvair el prejudici que la parceria nasqués d'una efusió de caritat o filantropia de l'amo antic envers el seu treballador. Tampoc nasqué de la deliberació de cap Parlament. La parceria en els seus inicis fou la concreció d'un acomodament dels interessos agrícoles a les circumstàncies de l'època.

En les primeres fases de l'organització feudal, per al pagès petit ésser lliure constituïa un títol oneros; un luxe que el rendiment de les terres no li donava prou per a sostenir. L'Estat d'una banda (aleshores l'Imperi Carolingi) li imposava una munió d'obligacions carregoses; i d'altra, impotent, sense la pau garantida, era víctima d'usurpacions i vexacions per part dels propietaris que havien d'esdevenir els excelsos senyors feudals. El pagès, humil arreu, preferia la servitud a canvi de la seguretat de què donava fermança el senyor; i la pobresa, a canvi del rellevament de les càrregues que l'Estat exigia. I s'inscrivía, lliurement, a la servitud de la gleba.

La servitud de la gleba no hem d'historiar-la ací ni fer-ne l'elogi ni el refús. És un fet, però, documentat en escriptures de l'època, que molts serfs s'hi feren un passament, i esdevingueren de nou propietaris i tot. Mentrestant evolucionaven les circumstàncies històriques i el feudalisme s'havia consolidat; mes la pau social i política que regnà en els dos segons terços del segle x li fou un terrible enemic i en precipità la decadència. La gent del camp, els serfs mateixos, emigraren cap a ciutat, on eren lliures, sense càrregues ni títols onerosos. I la prosperitat econòmica formà i oferia feina als immigrants. En aquest període, el serf de la gleba, que no emi-

gra, esdevé mitger o parcer: la parceria comença a substituir la servitud, paulatinament.

La deserció de la terra forçosament havia de perjudicar els senyors, o propietaris, que diríem avui; car les terres quedaven amb pocs braços i s'haurien ermit de nou. Calien garanties fermes per tal de retenir el pagès a la terra: pactes avantatjosos. L'emfiteusi i la parceria solucionaren el cas. Un altre factor històric concorregué a la formulació d'aquesta mena d'explotació de la terra: fou el valor del diner o la moneda. Més que el valor, l'escassetat. L'escassetat naturalment força i induí a cercar la recompensa del treball i de molts serveis en altres serveis i en natura d'espècies. L'emfiteusi constituïa, al capdavant de tot, la compra d'una cosa amb pagaments en espècies la majoria dels casos indefinits. Així com l'emfiteuta esdevenia amo a perpetuitat, a perpetuitat també ell i els seus descendents estaven compromissats a satisfer un pagament anyal. La parceria, d'altra part, constitueix el lloguer d'una terra pagat amb fruits dels que aquesta terra produeix.

El fet que en una època convingués al propietari la retenció del pagès a la terra, empès devers les ciutats lliures i les viles franques, explica que els tractes més antics de parceria apareguin tan avantatjosos per als parcers. La major part d'aquests contractes eren només de paraula. Però dels pocs que coneixem escrits de diverses èpoques, hom pot deduir, a manca de raons en contra, que els avantatges i lucre del parcer sempre estan en relació directa d'altres conveniències de l'amo, de no quedar-se sense conreador. Les conveniències de l'amo depenien de la seguretat i ordre públic; de les guerres i incursions; de les pestes, flagells i altres calamitats públiques, i de la competència mateixa de la mà d'obra.

Així trobem que en l'afranquiment dels remences, esdevinguts tots els pagesos lliures, que no necessitaven ja el senyor per res, i molts d'ells propietaris, la manca d'oferta de mà d'obra, força els senyors a establir els nous contractes amb sengles avantatges per als parcers. La institució de l'hereuatge també fou i ha estat sempre afavoridora per a aquests. L'hereu de la casa pairal, per no fragmentar la propietat entre els fadrísters, es trobava en el dilema o de deixar-ne una bona part d'erma, per insuficiència personal, o bé de cedir-la a parceria a estranys de la casa. Sembla que constituïa com un cas de dignitat social o familiar no pactar-la a parceria amb els seus germans externs. La fórmula del cultiu per assalariat, per jornal era poc comuna per l'escassetat del diner, pel valor especial d'aquest (2) i per la constitució econòmica de la mateixa família rural.

Ja vàrem dir un dia que el caràcter de l'economia tradicional de la nostra família pagesa radicava en bastar-se a si mateixa. La dificultat de comunica-

(1) *Les origines du système féodal.*

(2) Aquest fenomen històric actualment es pot observar a França, on per les oscil·lacions i depreciació de la moneda, molts arrendaments s'han canviat per la parceria.

cions, entre d'altres, en fou una de les causes. Aquesta causa o fet explica, junt amb la manca d'intervenció jurídica per part d'un Estat, i altres petites causes encara, el caràcter estacionari, petrificat gossariem dir, del contracte de parceria fins avui. Caldrà que el pagès nostre s'adoni del valor del diner; de com les espècies que cull, i part de les quals paga a l'amo en satisfacció del lloguer de la terra, ja no són únicament per al sosteniment material de la família pròpia, sinó que, per l'intercanvi comercial, les redueix a diner. El diner té una mesura de capacitat extraordinàriament molt més ampla i profunda, que no pas un rebost d'espècies. El diner estalviat, al nostre pagès el fa fort i el torna independent. Aquesta derivació econòmica dels seus fruits i espècies, oi més, el fa adonar com el lloguer

en parts que paga de la terra, en comparança amb el cànon en diner o d'altres de la mateixa enconstrada o de l'enconstrada veïna, surt car. Caldrà afegir que tots aquests nous factors econòmics, i l'exemple d'horitzó de l'esperit del pagès parcer han sondrollat ja les seves relacions amb l'amo i han estat a punt d'haver-hi pugnes, i hi han estat i tot, i conven el llevat per tornar a ésser-hi tan tost les circumstàncies afavoreixin?

I veus ací com la parceria no és un escoli de la cordialitat de relacions entre amo i parcer, ni una fórmula de pacificació entre uns i altres, sinó una equació, un dels termes de la qual és a bastament conegut; l'altre és fàcil de desxifrar.

ANGEL GRAU

La cançó popular i la cançó forana

Aquelles corrandes populars, nascudes des de temps immemorial a casa nostra, pastades, per dir-ho així, amb el llevat de la nostra terra, que duïen sentors de les muntanyes i del mar, d'aquestes muntanyes i d'aquest mar tan nostres, que ens remembraven aquells temps llunyans de quan la mare tot fent adormir-nos ens les cantava amorosa; aquelles cançonetes que bé podríem dir-ne reveladores de l'esperit d'un poble, certament i trist és confessar-ho, ja passen de moda.

No parlo de les ciutats que en aquestes és on els bons costums més prompte fugen i no és gens estrany que en la vida pública no se senti enlloc la tonada dolça de la cançó popular; però en els pobles i viles aquestes formoses cançons tampoc no es canten.

Arreu, arreu apareixen un davassall de cançons vingudes de fora, cançons que en lloc de revelar un esperit sà i portar la pau al cor són un teixit, moltes voltes, de paraules baixes; cançons, totes elles, tretes de sarsueles i revistes que fan olor d'una frivolitat sensual i que uns pobres homes han escampat arreu tot pidolant, en canvi del verí que llencen, un mos de pa que Déu nos dó.

I pels carrers i places, pel camp i per la vila i en l'hora del treball i a totes hores oïreu la tonada exòtica de la cançó de moda.

Aquell cant que floria als llavis, sortint del fons del cor, senyal evident d'una tranquil·litat i bonhomia que feia passar les hores dures del treball quotidià en una completa pau en l'esperit, ha estat foragit i substituït per les tonades del cant mundanal.

Aquest és el cant que avui omple tots els recons d'on abans sortia la cançó popular.

* * *

Ens anem modernitzant: una onada de maldat apar que ho envaeixi tot i aquella pau i tranquil·litat en el si de les famílies i en cada un dels seus membres ha desaparegut per complet.

No s'estima el que és nostre i no s'estimen els costums i tradicions, llegat dels nostres avis.

Les escenes de la llar, que han estat cantades per tots els poetes, on l'amor, planant damunt de tot, unia fermament tots els membres de la família, on vora el foc, encès com la flama de l'amor i amb respecte i humilitat encisadores resaven l'oració del sant Rosari; aquelles demostracions mútues d'afecte de l'espòs i de l'esposa, dels pares i dels fills, regnant en el seu cor l'amor sublim a Jesucrist; aquella veneració dels fills envers el pare, aquella autoritat del pare envers els fills, ja quasi bé no s'usen.

La tertúlia, el teatre, el cafè són els destorbs que ens priven de portar una vida santa, recta i amable amb tothom de la família.

I ara un, ara un altre, els bons costums ens deixen.

Estimem la Pàtria, però no estimem el més sant i sagrat de la nostra Pàtria.

Ens la volem fer, creant-la de coses d'altres llocs, quan nosaltres en tenim de millors que molts països guardarien.

I un d'aquests tresors que ens ve de temps i centúries passades, són totes les cançons d'un caire tan popular, tan adient amb l'esperit del poble; són aquelles cançons que lloen constantment la nostra terra, el nostre mar i les nostres muntanyes; són aquelles cançons que d'un aire sà i noble revelen tota la dolçor i bonesa dels nostres avis; són aquelles cançons que volen ésser llançades a l'oblit, moltes d'elles, i ésser substituïdes per la difusió, sempre creixent, de cuplets procedents de fora casa, de cançons que sols porten a dintre nostre un regust mundanal ple de misèries. I aquelles cançons que deurien florir en tots els llavis, tan sols troben acoïllida en algun Orfeo que, amant de tot el bo i tot el nostre, sap copsar-ne el regust per fer-lo sentir al cor de tot el poble que, ignorant, el llença en el més monstruós oblit.

FRANCESC DE P. PUIG

El Pare seràfic Sant Francesc

Parlant del pobrissó d'Assís, m'he adonat que els ulls dels oients són plen de llüessors. I és que el Pare Seràfic Sant Francesc és el sant que com-mou més fonament.

Hom diria que quan parreu d'ell sentiü en els aires la vibració de les ales dels ocellics i que un poc més enllà somica una font dins la quietud d'un prat verd com les aigües d'un estany.

Sóc avesat a parlar en públic, però us confesso sincerament que la meua paraula és tremolosa d'emoció quan parlo del pobrissó que té l'ànima més refulgent que un cel inundat de llum.

No voldria fer altra cosa que parlar de Sant Francesc. Ell és, certament, com digué Lleó XIII, el sant que s'assembla més a Jesucrist.

El Pare Seràfic fou el restaurador de la vida cristiana i el guiatge dels homes d'aquells temps llunyans que no coneixien les suavitats de l'amor. Ell fou com un oasi en mig del desert erm i desolat en l'edat mitjana. La llum del seu esperit esquincà les tenebres i els homes es varen estimar.

Però Sant Francesc no és pas com alguns homes extraordinaris que són únicament fills d'una època. El seu humanisme l'ha eternitzat. El nostre Pare Seràfic volia que l'home es perfeccionés i seguís el camí dreturer imitant Jesucrist. Ara i sempre el nostre Redemptor serà el guiatge de la humanitat.

Per a conquistar el món no va crear un exèrcit formidable, sinó que en va tenir prou vivint sota l'esguard dolçíssim de Madona Pobresa i Madona Castedat. No vencen els homes que esgrimeixen l'arma innoble de l'odi, sinó aquells que tenen el cor roent com una flama.

La humanitat es va paganitzant i l'amor s'allunya de nosaltres. El nostre cor ha esdevingut eixarreit i les tenebres planen damunt la nostra ànima. Els homes no s'estimen.

No sentiü quina remor fan els que esgrimeixen les armes de combat? Oh! quina cridòria més estranya! Han alçat grans muralles a l'entorn dels pobles per tal que puguin isolar-se de llurs germans.

Si tenim les ales plegades és natural que les muntanyes no ens deixin veure els nostres germans. Però si sabem desplegar-les ens adonarem que més enllà del nostre campanar i de les nostres teulades hi ha homes que tenen com nosaltres un Pare comú que és al cel.

Les passions entenebreixen els ulls dels homes. Jo no sé com saben viure sense estimar! Si portessin dins el cor una mica de llum franciscana se sentirien germans fins del bri de l'herba que s'ellen els seus peus.

Havem abusat tant de la paraula germà, que avui la pronunciem amb una gran indiferència. Si sabéssim ben bé el que vol dir germà, pocs serien els homes que no portarien ben encesa la flama de l'amor. Som pocs humans i tractem amb poca caritat els nostres adversaris.

I quina pena fan aquests homes càustics que

fereixen el germà amb la llança feridora del greuge!

El Pare Sant Francesc hauria de donar a l'home modern una mica del seu humanisme. Moltes de vegades ens embolcallem amb el mantell cendrós de la humilitat i, no obstant, cueteja dins nosaltres el monstre de l'orgull i de la supèrbia. Som humils amb els poderosos, però humiliem els que considerem inferiors a nosaltres.

Quan un hom s'adona de la corrupció que hi ha a la societat i de la indiferència dels homes, estima més fonament les belleses de la natura. Enlloc no us trobeu més bé que dins la quietud i la pau dels camins solitaris. Davalla una llum molt pura del cel que us penetra cor endins. Oh! la pau consoladora de les muntanyes! Oh! l'encís d'aquestes valls amarades de soledat i de silenci, on les fonts s'escolen suaument damunt la verdor maragdalena de la molsa!

El cel té una blavor molt dolça i els núvols que llisquen damunt els pics més alts de les muntanyes són tan blancs que diríeu que són pastats amb claror de lluna.

Si trobeu un prat molt verd vorejat de pollanques les fulles dels quals tenen irisacions metàl·liques, us semblarà veure damunt la verdor de l'herba la figura austera de Sant Francesc que ha seguit totes les masies de l'encontrada demanant una almoïna. El pobrissó no demana pas una engruna de pa, sinó una mica d'amor i de caritat.

Sant Francesc passa pel món tustant les portes i aquestes no es volen obrir. El món avorreix la pobresa i la humilitat.

Es que no sabeu copsar l'encís de les coses humils? Poseu a l'entorn del vostre cos el cingol de la puresa i no trobareu feixuc el mantell de la humilitat.

Si voleu seguir les petjades del Pare Seràfic Sant Francesc no cal que abandoneu el món. Ingresseu al Terç Orde. Oh! quina pau més dolça planaria damunt els pobles i com s'estimarien els homes si volguessin viure sota l'esguard del pobrissó d'Assís!

Qui pot negar el bé immens que ha fet a la humanitat el Terç Orde del Pare Sant Francesc? No és una associació o una confraria, sinó una veritable orde. Així ho han declarat explícitament Lleó XIII i Benet XIII en la butlla Paterna Sedis Apost. (1725).

Els homes més eminents, àdhuc aquells que són allunyats de nosaltres, reconeixen que la institució de Sant Francesc aconseguí agermanar les classes socials i esbrossar als pobles el camí de la més alta espiritualitat.

Els homes més grans del segle XIII eren terciaris. Com estimaven el Pare Seràfic Santa Isabel, reina d'Hongria, i Sant Lluís de França! Al segle XIII trobem el beat Ramon Llull i l'altíssim Dant Alighieri que es declaren seguidors i admiradors de Sant Francesc. En la Divina Comèdia diu el gran poeta:

*Io aveva una corda intorno cinta,
e con essa pensai alcuna volta
prender la lonza alla pelle dipinta.*

La corda a què es refereix el Dant és el cordó de l'hàbit de Sant Francesc.

Podriem esmentar el nom de grans mentalitats, de reis, de nobles, cavallers i de poetes, que es declaraven deixebles de Sant Francesc.

Els esperits més subtils del segle XVII varen lloar les virtuts i les gestes del nostre Pare Seràfic, que seguirà a través del temps il·luminant el món amb la llum del seu esperit

Juventut! si vols aquietar les passions i des- triar el camí dreturer cengeix a l'entorn del teu cos el cingol de puresa. Sant Francesc et donarà

la pau que no et pot donar el món. Si el nostre es- perit és amarat de llum, l'argila del cos no ens podrà apartar de Déu. Cal, certament, trepitjar terra ferma, però hauriem de viure tan espiritual- ment com si ja no fóssim d'aquest món.

La vida és fugissera i els plaers mundans s'es- vaeixen com lleu fumerola.

Teixim una túnica de llum pel nostre cos i por- tem sempre en els nostres ulls una mica de bla- vor del cel.

Juventut! segueix les petjades del Pare Serà- fic Sant Francesc! Ell estimava la castedat, que és el principi de totes les virtuts, i per damunt de totes les coses estimava el Crist! El Crist! Heus ací la salvació del món.

J. CIVERA I SORMANI

ESDEVENIMENT RELIGIÓS

L'Aplec de Cervera

L'Assemblea de les Lligues de Perseverança, re- unida a Cervera fa pocs dies, ha obert els ulls a moltes persones que els tenien tancats a les noves expansions del moviment religiós pairal.

Ha estat tan gros l'èxit assolit, ha fet tant de so- roll la seva ressonància, que hom es pregunta si no hi ha clara en aquesta obra dels Exercicis Parro- quials, mare de les Lligues aquestes, una especial providència de Déu.

En el marasme i endormiscament en què vege- tava l'acció catòlica en la nostra terra, no es com- prèn com, de cop i volta, es produeix una commoció religiosa semblant, tan formidable, segons demostra l'Assemblea, millor diríem Aplec, de Cervera, d'una tan roent vitalitat que fa por a molts d'acostar-s'hi...

I fa por d'acostar-s'hi, diguem-ho clar i català, perquè l'acostar-s'hi és llançar-se al forn de les Lligues i convertir-se en una brasa de foc, i trans- formar-se en apòstol de la causa de Crist, ni més ni menys que els milers d'apòstols aplegats davall les voltes mig milenàries de la parròquia arxiprestal de Santa Maria de Cervera, grandiosa com una ca- tedral, prestigiosa com una basílica, santíssima com un reliquiari; com el Reliquiari que estotja l'impon- derable tresor del Santíssim Misteri, famós en tot el món cristià pels miracles extraordinaris que es produïren l'any 1540, quan la Providència oferí a Cervera un *lignum crucis* xop encara de la Sang de Crist...

Cap població més indicada que Cervera per aitals motius i per venerar en el dit temple una preciosa imatge bizantina de la Santíssima Verge — la Mare de Déu del Coll de les Sabines — i per ésser, de- més, situada la ciutat al bell mig de Catalunya, si es volia que l'Assemblea de les Lligues de Perseve- rança reunís totes les condicions necessàries per aju- dar a l'èxit que tota la Catalunya cristiana celebra justament aquests dies.

Aquest èxit ha estat com una revelació.

Ara sabem que l'Obra dels Exercicis Espirituals Parroquials va resultant com un toc de sometent ca- tòlic que sona i ressona per tots els afraus i totes

les encontrades de la nostra terra comminant els bons cristians a treballar de ferm pel nostre Rei Jesús.

Via fora, sometent!

I aquest crit que sembla de guerra i és de pau i germanor, llençat des del cor de Catalunya davant d'un ingent concurs de socis perseverants, presidits per zelosíssims Prelats de l'Església, repercutirà ar- reu convertint en general aquest moviment que porta per bandera els Exercicis de Sant Ignasi i per fi la recristianització del poble en tots els seus estaments socials.

I en això consisteix la importància excepcional de l'Aplec de Cervera.

Comunions generals, seccions especials fecunda- ment deliberatives, processó imponentíssima, entu- siasmes delirants, àpats de germanor, consagracions personals i collectives, promeses solennials... quin davassall d'actes bons a Cervera durant aquesta As- semblea!

D'allí sortiren els milers d'assembleistes com els Apòstols del Cenacle després de rebre amb llengües de foc els carismes de l'Esperit Sant, i com els Apòstols prediquen ara per tots els indrets de Ca- talunya la bona nova dels Exercicis Espirituals i de les Lligues de Perseverança.

Per això hem qualificat d'"esdeveniment religiós" l'aplec, l'Assemblea, de Cervera.

Fa molts d'anys que en el terreny de la formació cristiana i de la propaganda catòlica no s'havia re- gistrat un fet semblant.

Fet, demés, més sòlid que aparatós; més íntim que exterioritzat; més transcendent que simpàtic en- cara.

CATALUNYA SOCIAL se'n felicita joiosament, per- què veu en aquest esdeveniment religiós i en els seus antecedents, i en les seves orientacions, no solament promeses certes d'un demà fructuós per a la causa que defensa, sinó presents realitats que embriaguen els cors i arboren els esperits verament cristians i catòlics.

C. DE LES S.

Hegemonia de pagès

"Però, no hi hauria cap manera de fer-los anar a missa, tots aquests pagesos desenfainats, per força?" Així acaba el savi autor de l'article "Del compliment d'una llei", Angel Grau, de CATALUNYA SOCIAL, demanant l'opinió d'algun capellà rural. Sense mriar qui ho ha de fer ni que sigui l'últim en saber vaig a dir-hi la meua com sigui d'acceptable i que faci per al seu objecte.

Deixem que per força ni s'intenta, ni ha d'anar ningú a missa. No ou missa el que no vol oir-la i no vol oir-la qui talment hi va per força. Aquest per força s'ha d'entendre, doncs, la fe i convenciment que s'ha d'anar a missa, en la pietat il·lustrada, o la sola fe i costum d'anar-hi, en la pietat senzilla, que és la més general, a pagès, i així queda per esbrinar la manera que vagin o tornin els pagesos a missa per la dita fe i convenciment o per la sola fe i convenciment o per la sola fe i costum que actualment no tenen d'anar-hi.

L'ètica dels pagesos és una altra respecte d'anar a missa i les altres pràctiques cristianes tristament deixades o mal conservades, que no pas les raons i motius en què recolzen, que més que causa i motiu són excuses, ocasions i pretextos, enganys i dissimulacions que han après en la seva baixa estructura religiosa, que a poc ho seria també social. Quina causa és que deixin d'anar a missa perquè el senyor Rector els ha hagut de dir o no els ha complagut per on ells més volien i que no es pot? En quina raó i proporció està que s'esmerça un dia cada setmana per al mercat i una tarda per a l'hostal i no una hora en conjunt per anar a missa per complir una llei jurada? Que implica el fet d'una carretera nova en què el Govern tolera de treballar en la festa en raó dels que, forasters o del país, abjectes i degradats, tampoc no anirien a missa i millor que treballin per tal com no caben dintre l'ordre social més que treballant? Certament que això no són causes vertaderes enc que obrin com a tals, sinó raons de peu de banc que els acreditaria de curts de gambals i els faria no menys abjectes i degradats que els treballadors sense ànima i carn de magai de les carreteres noves si no s'expliqués millor el fet en l'explotació de què els han fet objecte.

En l'ordre social són els pobles el que són els principals i tenen tanta més raó els pagesos d'acusar que els han pres la fe i creences i els bons costums i pràctiques que en elles tenien fonament, que no culpa d'haver perdut la fe i deixat els més bons costums i lleis religioses.

Enquadrem l'hegemonia del poble i pobles que es lliguen per la mateixa, els principals d'entre ells mateixos, entre els quals no s'hi compta, no s'hi pot comptar, el senyor Rector, qui pel seu càrrec no hi cap, ja que tant hem minvat el seu valor en el civil que a penes té efecte fora de l'Església i pel seu estament social que, com no el tingui de família, és inferior al de la major part dels feligresos i també per la inseparabilitat del càrrec, no li volen i així només influeix amb el seu exemple i professió en la vida religiosa, la influència de la qual, com sigui

que s'adapti a la dita hegemonia, formada pels principals, cristallitza en els pobles en vida de fe i gent de l'Església o en embrutidor caciquisme que en fa un poble de mala mort per dir que no s'hi pot viure.

I que no han seguit o que no segueixen formant a l'Església segons la fe de sempre, segons la fe d'abans, els que enquadren l'hegemonia natural enregant el calendà del poble? Ca!, que fos possible contestar a satisfacció i honra tanta dels qui parlem; que, si per fortuna del país i dels pagesos no són excepció els bons patricis i cristians pràctics de propietaris i mestres de pagès que són en els seus pobles realitat no desmentida o segura esperança de llur inalterable i ben enfocada hegemonia cristiano-social; no són tan pocs els altres que juntament amb altres factors descristianitzadors han estat capaços de fer perdre l'esperit religiós en molts pobles, arreu de tota classe, dels pagesos que no resen ni van a missa i treballen els dies de festa, sempre cossos de treball, a poca diferència de rebaixament i cultura dels esmentats treballadors de carretera.

Que vol dir que en bon nombre de pobles el més influent propietari està renyit amb el senyor Rector, i per tant, o que no va a missa, o no fa caritat als sants, o, pitjor que obliga els seus masovers a deixar els carrers de l'església i la cima de venjar-se? Que no significa que el propietari A. i el de la junta del Sindicat B. llaurin, rasclin i seguïn userda els dies de festa. On s'han de posar els pagesos mig en fora i mig en dins de l'Església si els propietaris no seuen mai al seu banc i es donen vergonya d'encendre un ciri o portar la barra del tàlem?

Qui busqui, doncs, en la sociologia el per què els pagesos no van a missa, tant amb feina com sense feina, cec serà si no veu la causa de la desviació que han sofert els que informen la vida dels pobles en la seva natural hegemonia. Bé sia que partidismes polítics els hagin empès i portat a sacrificar tan nobles i sagrats ideals de fe i religió i els més bons costums socials que d'ella dimanen, fets lleis per l'Església, res d'això no atenua el seu mancament perquè els pagesos els acusin que els han pres la fe; i enc que periòdics neutres com es troben en la major part de propietaris, i revistes gràfiques de tots colors de moralitat els hagin induït, capbussant la seva pensa en això de no gastar escrúpols de viure, si no fora, per sobre l'Església, contrariant-la i no servint-la sinó com instruments erps o cots com si només els guiés l'estrella de l'amor propi; que, la major responsabilitat dels quals els atrapa i que els serà exigida pels pagesos quan buits de fe i privats de millor sort els envejaran la seva. Quelcom d'això s'albira i beslluma d'un fet que avui per avui no té transcendència, però que pot tenir-ne donat el corrent de sindicació professional que inclús als pagesos ja arriba. Són els arrendaments cotats per via dels quals els arrendataris es fan independents i assalariats esmunyint-se de la suau pressió, grata germanor i justa igualtat que dóna de si l'arrendament a parts. Pagant el que dec faig el que vull i que l'amo no em miri ni entrelligui, i així són molts els

masovers que no es miren l'amo per anar o no a missa i treballar o no en les festes, i altre tant fa l'amo que, cobrant el just els deixa en pau del que facin i com es portin socialment i religiosament. En aquest camí, per la sindicació professional o sense, qui diu que no vingui que els arrendataris siguin els assalariadors i els propietaris els assalariats? Més forts lligams es trenquen. En quin temps com avui hi ha fills assalariats a dotze i quinze anys capaços de portar a la Justícia els seus pares per la diferència d'un jornal?

La mateixa raó social que fa que no van a missa els pagesos, de tomb en tomb i a les resultes fa fills i propietaris assalariats.

Que els que informen la vida dels pobles, principalment els propietaris, tinguin cura i esment de complir els deures religiosos en l'església parroquial de pagès, amb igualtat d'ànim, no erps per fiscalitzar només, ni cots per oferir-se en tot i no complir en res, sinó oïda! grans amb grandesa i alegres amb alegria, fer la vida tant més cristiana i social. Això que facin ells els pagesos llucaran i faran també, per la natural i pròpia hegemonia de pagès.

UN CAPELLÀ RURAL

Una festa agradable a la «Torre Milans»

La «Torre Milans», de Mollet del Valles, a la Parroquia de Santa Perpètua de la Moguda (barri de la Llagosta), és la gran casa pairal d'aquesta patriarcal comarca. Per aquest motiu tota festa feta en la seva devota capella té un sentit religiós-social característic. El diumenge dia 9 d'aquest mes tingué lloc allí l'acte commovedor de fer la primera Comunió dotze nens i set nenes, degudament preparats per l'incansable i zelós sacerdot Mossèn Casimir Voltà, capellà de l'esmentada «Torre Milans».

L'altar major estava bellament guarnit de flors. Renovades les Promeses del Baptisme, i convenientment enfervorits amb una molt atinada Plàtica que féu un eloqüent Pare Missioner de l'Immaculat Cor de Maria, els jovenets combregants s'anaren atansant a la sagrada Taula, amb exemplar devoció i fervorós recolliment, traslluint en llur faç la joia de l'ànima que volia donar estatge a Jesucrist.

Les filles de Maria cantaren amb molta justesa i afanament una solemne Missa, mereixent especial menció les solistes senyoretes Inés Juvina i Dolors Carrasco de Pi. A la tarda, es clogué la solemne festa, tan plant, amb el res del Sant Rosari. Mes de Maria amb cants i una commovedora Plàtica de perseverança pronunciada pel mencionat Pare Missioner, instant els petits a guardar la puritat de la seva ànima i a defensar-la dels perills que després els oferirà el món en tot el curs de la seva vida.

Més tard i en la intimitat, es recitaren diferents poesies al·lusives a l'acte que s'acabava de celebrar, pels nens i nenes que havien estat combregat per primera vegada, els quals havien estat preparats degudament a aquest fi, per la senyoreta Angels, Sancho i Manero, mestressa de la població.

Per a coronar dignament aquests actes, el senyor Francesc de P. Romani, en paràgrafs arrobadors, féu ressaltar la importància de la festa, que, si podia sem-

blar frívola per als «esperits forts», no podia menys d'emocionar-los fortament, puix en ella el bon Jesús havia convertit els cors dels infants «en sagrari vivent, en tron d'amor de la seva reialesa». Remarcà les valors morals i religioses de la Casa Milans, de don Ignasi Vidal, i especialment de don Joaquim Sirera Voltà, dient que a la porta de la seva casa hi han trucat «l'extraviat, el menesterós, la dama qui esmerça la seva energia en obres culturals i d'acció benèfica, el jovent qui promou festes religioses, el sacerdot adelerat pel decor de la Casa de Déu...» I felicità cordialment a tots. Al seu torn fou també ell remerciat degudament per Mossèn Casimir, puix que tant havia contribuït al relleu de la festa. Finalment, els nens i nenes foren obsequiats amb formosos recordatoris i objectes de devoció, oferts per don Ignasi i el mencionat i benvolgut senyor don Josep Sirera, de tan nobles i caritatius sentiments.

A tan bella festa hi assistiren distingides famílies de l'esmentada població i de Barcelona, associant-s'hi tot el poble, sortint-ne tothom ben impressionat de l'acte tan grandios dintre la més saborosa intimitat.

El senyor Romani va ésser molt felicitat de tots els presents, per la seva eloqüència i encertada dissertació en parla catalana.

Aquí teniu els noms dels nens i nenes del veïnat que tingueren l'inefable plaer d'assistir al Celestial Banquet en el qual consagraren els seus tendres cors a Jesús i a la seva Celestial Mare, la Verge Santíssima.

Nens: Agustí Pi, Joan Pons, Jeroni Sisó, Josep Sàriol, Francesc Monrés, Josep M.ª Tort, Miquel Monrés, Joan Hueté, Lluís Costa, Josep Villaronga, Tomàs Ricart i Joan Folguera.

Nenes: Maria Giralt, Eulàlia Pagés, Carmen Gelabert, Josepa Sàriol, Maria Pujol, Montserrat Folguera i M. de les Neus Caterineu.

VALLENSIS

NO POT MANCAR A CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

**Estudis i comentaris religiosos i morals
de les més prestigioses firmes nacionals
i estrangeres.**

**Ciència - Art - Literatura - Cròniques inter-
nacionals.**

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24

BARCELONA

D'ací i d'allà

El dimarts darrer es celebrà a Barcelona un acte d'una gran transcendència. Encara tremolem d'emoció.

Es varen pesar davant un grup de periodistes i d'admiradors els boxadors Uzcudun i Spalla. Ara ja sabem el que pesen.

Si els homes es mesuressin per la seva alçada i pel seu pes, hauríem de confessar que aquests dos boxadors són més grans del que creïem.

El torejador avui es cotitza a baix preu.

Els homes del dia són els jugadors de fútbol i els boxadors.

Si les coses segueixen així serà preferible que enderroquem les escoles i la Universitat i que portem els nois als camps d'esport.

Es de l'única manera que podran assegurar llur esdevenidor.

Spalla, donant quatre cops de puny i deixant-se aixafar una mica el nas, en una nit ha guanyat seixanta cinc mil pessetes.

Qualsevol perd el temps estudiant.

Arreconem els llibres i enfortim-nos, que el món és avui dels que tenen el cop de puny privat i les cames lleugeres.

Val a dir, però, que aquests fenòmens que tenen sacsons als braços i que s'inflen i es desinflen com un sac de gemecs, pateixen molt per a conservar la força i l'agilitat.

El bon boxador quan es lleva fa quatre saltirons damunt el llit i es pessigolleja els braços per recobrar les forces perdudes.

Pesa el pa que ha de menjar per a desdejunar-se; examina els aliments perquè no continguin grasses; i després de totes aquestes operacions salta i corre i fa cabrioles amb una alegria tan gran com si ja hagués guanyat el campionat.

El bon boxador cada dia ha d'entrenar-se. Té un home a sou perquè li faci malbé el físic a cops de puny. Li trenca les dents i l'os del nas i li infla les galtes.

Quan està ben entrenat i té tot el cos ple de blaus, llença el guant a l'adversari, o millor se'ls posa, i pasen els dos contendents una bella estona repartint-se cops de puny i altres fineses davant el públic entusiasta que aclama el vencedor.

Aquests fenòmens no tenen encara un monument, però aviat el tindran.

Altres homes el tenen que no són ni de bon tros tan interessants.

Al capdavant ells lluiten contra un adversari que té els braços lliures.

Són tants avui els que lluiten lligant de peus i mans els adversaris!

La vaga dels minaires segueix estacionada.

Els vaguistes no volen rependre el treball.

Aviat es notará la manca de carbó.

Aquest conflicte el veiem una mica negre.

A Polònia juguen a fer revolucions.

Hi ha un mariscal, que té un nom que quan el pronuncien sembla que algú hagi fet un esternut, que per estar amb desacord amb el Govern s'ha llençat al carrer amb un exèrcit de voluntaris.

Aquest senyor forma part de l'actual govern, i moltes famílies aniran endolades un quant temps.

Segons diuen els diaris, dos generals han aconseguit organitzar un exèrcit de voluntaris per a combatre l'actual govern.

Pobra Polònia! Com deuen somriure els seus adversaris! No és pas aquesta la manera d'aconseguir l'engrandiment de Polònia!

Es una delícia viure en aquests temps!

La dictadura és una mena de xarampió que passen els pobles d'Europa.

Han tornat a publicar-se els diaris anglesos. La esva reaparició ha estat ben rebuda.

Es veu que allí la premsa serveix per alguna cosa.

Si la majoria dels nostres diaris es deixessin de publicar, ni tan sols ens adonaríem que no es publiquen.

L'únic que es trobaria a faltar són les esqueles mortuòries.

L'orquestra Pau Casals ha donat, al Palau de la Música Catalana, el primer concert exclusivament per als obrers que constitueixen l'"Associació obrera de Concerts".

Heus aquí un gran concert del gran artista Pau Casals. Amb la música, que és l'art espiritual per excel·lència, pot educar i depurar el gust artístic dels nostres obrers. Aquests han donat proves d'un gran respecte i d'una gran admiració al gran artista aplaudint la interpretació de les obres que executà la seva magnífica orquestra.

Si fossin més nombrosos els que van als concerts, no hi hauria tanta de gent que desafina.

Alguns diaris no han sabut suportar amb resignació la derrota de l'Atlètic, i han fet grans equilibris per a demostrar que moralment havien guanyat els jugadors d'aquell club.

Sembla estrany que per coses tan petites es perdi la serenitat.

Creïem que és més noble confessar que s'ha perdut.

El perdre no es cap deshonor, i en canvi fa riure que es pretengui amb habilitats i subtileses fer creure al públic que els que han perdut han guanyat i que els que han guanyat han perdut.

Es treballa amb una febre esfereïdora a les obres d'urbanització de la plaça de Catalunya.

Quina llàstima que fins ara no hagin desplegat una activitat tan intensa!

El senyor Nebot està disposat, costi el que costi, a acabar les obres.

Es veu que algú les ha de veure.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El Consell d'Economia Nacional, un dels nous organismes de què s'ha rodejat el Govern per a governar millor, ha publicat un resum estadístic del comerç exterior d'Espanya corresponent a l'any 1925.

Les dades que conté van confirmant els nostres judicis sobre la política aranzelària imperant, representada avui dia per En Bergamín.

El dèficit de la balança comercial del dit any puja a prop de set cents milions de pessetes. Se'n pot ben riure el senyor Bergamín!

El Govern està en el cas de preocupar-se d'aquesta ruïnosa política aranzelària i tenir-la en compte en les negociacions del nou tractat amb França, que fins ara ha resultat desastrós com quasi tots.

Al Marroc segueix l'avançament coordinat dels exèrcits hispano-francesos. El fatídic Annual torna a ésser en manys d'Espanya. Però Abd-el-Krim no es dóna, i continua arborant el Rif amb les seves prèdiques i la seva política.

Quin to deu donar-se entre els seus, guerrejant ell sol (dirà) contra dues potències cristianes!

El raid Espanya-Filipines ha acabat bé, gràcies a Déu.

Ara, aviadors espanyols i portuguesos estan planejant un altre raid més emocionant encara: la volta al món.

A aquest pas no trigarà a estudiar-se'n un altre: el raid a la lluna.

El Govern dictatorial s'ha cregut en el deure de revertir d'una certa forma diríem legal les disposicions que rebassen els límits constitucionals antics.

El que hi ha de greu en la política espanyola avui dia és el pla de reformes que elabora el ministre d'Instrucció Pública. Mai com ara per desbarrelar del camp de l'ensenyança pública els abusos i corrupteles que el tenen fet una argelaga intransitable. Comenci el senyor Calleja per dissoldre la *Institución Libre de Enseñanza* — aplec de sectaris que controlen el moviment acadèmic per a omplir tots els organismes oficials de professors anticlericals; niu d'amigos on es reparteixen alegrement totes les prebendes del Ministeri i dels Centres docents; entitat predominant que mana més que el mateix ministre i posa en ridícul la seva alta jerarquia... i solament que fes això el senyor Calleja, immortalitzaria el seu nom i hauria bé de la Religió, de la Pàtria i de la Ciència.

ESPANYA ENFORA

La vaga anglesa acabà d'una manera satisfactòria. Les Trade-Unions deixaren airós el govern, i el principi d'autoritat no sofrí cap desprestigi. La Gran Bretanya n'ha sortit moralment enfortida d'aquest paorós conflicte social-econòmic-polític, i el poble anglès ha reafirmat davant el món les seves tradicionals virtuts, que no cal anomenar.

Per altra part, les que fins ara s'estimaven com omnipotents associacions obreres, han sofert una minva, potser irreparable, en el seu prestigi potencial. Elles han vist amb els seus propis ulls i pagat a les seves costes, el predomini del sentiment i de la força ciutadanes sobre l'aparatosa actitud de les innumèrees legions obreres alçades contra l'Estat. La lliçó ha estat d'aquelles que no s'obliden.

El famós dret a la vaga general ha sofert allí, a conseqüència d'aquest gran fracàs, un tort monumental.

El dret a la vaga general, ja molt discutit i negat, queda mal parat.

Lloyd George, en els seus punyents comentaris periodístics, en relatar el procés de la vaga deixa en mal lloc al govern de mister Baldwin. No estimem just el judici de l'heroi civil de la Gran Guerra.

El que Lloyd George diu respecte la intervenció de l'Episcopat anglès en la solució de la vaga confirma les nostres modestes apreciacions de l'anterior crònica, i recorda als vells barcelonins una afortunada intervenció episcopal en un conflicte obrer semblant fa una pila d'anys. La plaça d'Urquinaona en guarda el record.

Conjurada la vaga i normalitzada la vida pública anglesa, resta encara en peu el conflicte miner, la solució del qual no s'albira pas, per ara.

Altrament a França continua l'estimbament del seu signe monetari. Totes les mides preses i tots els sacrificis fets per a evitar la catàstrofe, van resultant inútils, si mes no, contraproductius. Els seus creditors anglo-saxons, tot volent cobrar els seus discutibles crèdits, deixaran les dents i les ungles en les finances franceses.

A Ginebra han perdut el plet, Espanya, Brasil, Xina... La Societat de les Nacions continuarà essent ço que es decretà que fos a Versalles i que moltes voltes hem dit i censurat. Encara que hi entri, per fi, Alemanya... llops amb llops no es mosseguen.

El Congrés de desarmament ha començat malament. No n'hi ha cap ganes de desarmar-se. Al contrari...

Aquesta setmana ha estat la setmana de les crisis: A Polònia en forma de sublevació, que a última hora ha volgut legalitzar-se; a Alemanya, que s'ha solucionat promptament gràcies a la prudència de Hindenburg i al sacrifici del cap del Centre Catòlic; a Bèlgica, que està encara en gestació laboriosa; a Iugoeslàvia, que ve a ésser una crisi permanent...

A Mèxic, com veuran en altre lloc els nostres llegidors, la persecució religiosa pren caires odiosíssims. Cal que tots els catòlics del món hi pensin i en protestin i facin ço que puguin per a obligar a aquell govern de feres a recordar-se que el món no s'acaba allí, sinó que hi ha fora d'allí tot un món que protesta irat contra les seves malifetes i en demana compte als governs de les nacions civilitzades que les consenten.

Que si tots els catòlics del món fessin pressió en aquest sentit, els salvatgismes del govern indi de Mèxic foren impossibles. Cal persuadir-se'n.

Noticiari

ESPANYA

Durant el passat mes d'abril la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions la quantitat de 17.231.778 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 16.168.395 pessetes. Resulta, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 1.063.383 pessetes.

A 30 de l'esmentat mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 242.392.668 pessetes, de les quals corresponen 207.130.895 a l'Estalvi a la Vista; 2.353.320 a Estalvis diferits i 32.904.453 a Segurs Socials.

En el mateix mes abonà 384 subsidis de maternitat d'un import de 19.200 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites al Règim de Retirs obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi. Per pagaments de pensions de capitalització a favor d'obriers que tenen ja 65 anys, la Caixa ha satisfet 9.370'85 pessetes i així mateix ha abonat 17.900 pessetes en concepte de bonificacions extraordinàries de 350 i 400 pessetes cadascuna, concedides a 51 vells majors de 65 anys que, havent ja percebut l'import de son compte de capitalització, han estat compresos en la repartició de la quantitat procedent del recàrrec per al Retir obrer sobre les herències de cinquè grau i estranys.

—Resulta força interessant la campanya en pro del Bon Mot en terres d'Aragó. Ultra els dos importants mítings celebrats darrerament a Saragossa, en els quals prengueren part els més prestigiosos elements de la capital, són dignes de tot elogi les periòdiques visites que hom s'ha imposat a les escoles, a les fàbriques i fins als safarejos per tal de fer arribar allí on era més necessari en paraula suau i persuasiva la llavor del benparlar. Són dignes de remarcar les paraules que transcriví *El Noticiero de Zaragoza* del President de l'Acció Social, el nostre respectable amic Marian de Pano: "Amb gran eloqüència fa un historial de les campanyes contra la blasfèmia desenrotllades a Saragossa durant els darrers 25 anys. Es refereix especialment a la conferència que va llegir en aquella mateixa sala el savi i zelosíssim iniciador de l'obra catalana del Bon Mot, Ivon L'Escop, i dóna lectura a brillants paràgrafs d'aquella conferència. Amb l'erudició que li és peculiar, fa un recorregut pels antics furs de diverses ciutats aragoneses per a demostrar que en la nostra terra sempre s'ha perseguit amb plausible rigor, tal com correspon a la gravetat del delictes, la blasfèmia".

—Durant els dies 28, 29 i 30 del corrent tindrà lloc a Tarragona el Congrés de la premsa catalanobaleà. Vet aquí una proposició per a estudiar i votar i fer-la després efectiva: "Tots els periòdics representats en el Congrés s'obliguen a no publicar cap anunci immoral ni cap gravat llicencios". Què tal?

—La Junta d'Ampliació d'Estudis i el Centre d'Estudis Històrics, organismes oficials, han publicat un opuscle en el qual figuren els retrats d'"escriptors il·lustres" dels nostres dies, i dóna la casualitat que tots són tocats de l'ala... No n'hi ha cap d'escriptor il·lustre que sigui catòlic a Espanya, avui dia? Sí que estan poc enterats els autors de l'opuscle!

—S'ha publicat una vibrant allocució de la Junta Organitzadora del Tercer Congrés Eucarístic Nacional que tindrà lloc a Toledo, fent-se ressò de la magna crida de l'Eminentíssim Doctor Reig a tots els catòlics d'Espanya perquè s'allistin com a socis congressistes i formin part del dit Congrés que es celebrarà a la imperial ciutat durant el mes d'octubre pròxim. Les noves que fins avui coneixem no poden ésser més falagueres per a l'èxit d'aquesta apoteosis eucarística.

—El Govern ha nomenat l'eminentíssim Cardenal Doctor Reig representant oficial d'Espanya al Congrés Eucarístic, verament mundial, de Chicago, que tindrà lloc del 21 al 24 del proper mes de juny. La nova ha produït excellent efecte, sobretot a la gran metròpoli ianqui.

ESTRANGER

A Itàlia ha estat restablerta a les Sales de Justícia la santa imatge de Jesús Crucificat. Magnífic!

—La premsa francesa, àdhuc la sectària que no ha perdut el seny, es pregunta esgarriada què serà de França en un esdevenidor proper, si els 70.000 mestres sindicalistes i comunistes que estan fortament sindicats, segueixen fent política sovietista en altres tantes escoles oficials com fan ara, amb tota llibertat, sense que ningú, i menys el govern, els planti cara i contraresti les seves nihilistes ensenyances. La resposta no pot pas ésser més natural, ni tampoc més horrible...

Administració de CATALUNYA SOCIAL

Aquesta Administració veu amb molt de gust la premsa que es donen els subscriptors de *Catalunya Social* a posar-se al corrent de pagament, per tota mena de mitjans, però d'una manera particular fent ús del Gir Postal, còmode i econòmic.

Aprofitant aquesta ocasió, preguem a les persones a qui, per deferència o pels seus merescuts prestigis se'ls tramet, com a prova, la nostra publicació, que, en el cas insospitat que no vulguin fer-se'n subscriptors, tinguin l'atenció de retornar-la posant al peu de la direcció llur: *Vuelva a su procedencia*.

També agraiem que se'ns comuniqui immediatament qualsevol irregularitat que observin en el periòdic, a fi de subsanar-la.

L'Administrador

Aquest número ha passat per la censura governativa

Gotes neurostèniques FOSFORADES "GENOVÉ"

A BASE DE FOSFOR PUR

Curen en poc temps la Neurastènia i Debilitat cerebral, produïdes pel desgast físic i intel·lectual. Valuós tònic dels nervis.

Aliment del cervell.

FARMACIA VDA. DR. GENOVÉ

RAMBLA DE LES FLORS, 5 - Tel. 2018 A.
BARCELONA i en totes les farmàcies

D'IMMINENT PUBLICACIÓ

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals
pels

MONJOS DE MONTSERRAT

L'obra constarà d'una vintena de volums
en quart de 400 pàgines. Apareixeran
dos volums a l'any.

Preus de cada volum

Paper japó	200 ptes.
Paper fil	60 »
Paper verjurat (amb rel·ligadura)	30 »
Abans del dia 1 de març 1926,	25 »

Prospectes i subscripcions: MONESTIR DE MONTSERRAT

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

**GANIVETERIA
ROCA
BARCELONA**

PLAÇA DEL PI, 3
(Enfront l'Església)

Navalles

Màquines d'afaitar

i demés eines de tall

Objectes per a
tocador i per
la manicura

TALLER D'ESMOLAR

FRANQUEO CONCERTADO

ATHENS A. G. - Praga, 187.